

Standardy zieleni w miastach – realna potrzeba, czy zbytek?

Krzysztof Górnicki

przedstawia problematykę zarządzania zielenią w miastach.

Zaprasza do dyskusji o blaskach i cieniach standaryzowania zarządzania zielenią.

Katowice, 14.04.2025r.

Czym są standady zieleni?

To zestaw wytycznych określający np.:

**Zalecenia dotyczące
nowych nasadzeń**

**Wytyczne
inwestycyjne
(projektowe i
realizacyjne)**

**Zalecenia
utrzymaniowe -
cięcia, pielęgnacja,
przeglądy
drzewostanu**

Inne zagadnienia

W zależności od potrzeb
danego miasta lub lokalnej
społeczności

Mają na celu zapewnienie estetyki, bezpieczeństwa, bioróżnorodności
i komfortu mieszkańców

Kto korzysta na standardach?

Zieleń miejska

Lepszy jakość zieleni miejskiej, ochrona bioróżnorodności.

Mieszkańcy

Estetyka, ograniczanie wysp ciepła i redukcja hałasu, lepsza komunikacja z urzędem, bezpieczeństwo

Urzednicy

Jasne zasady dla projektowania, budowy, odbiorów inwestycji oraz utrzymania terenów zieleni.

Wypełnianie standardów = należyta staranność

Transparentność i zaufanie

Standardy zieleni zwiększają transparentność samorządu. Wpływają na zaufanie do instytucji.

1

Publiczny charakter

Np. Wiem o wycince, zasady przeglądów i diagnostyki drzew, zasady cięć i pielęgnacji drzew

2

Kontrola społeczna

Konsultacje społeczne, jasne kryteria dla projektów, np. park "Akcji Burza" w W-wie.

3

Przewidywalność

np. susza = brak koszenia trawników, jakość materiału roślinnego,

Kogo obowiązują standardy?

Jednostki miejskie

Zarządcy miejskich nieruchomości (parków, dróg, placówek oświatowych i zdrowotnych, zasobów mieszkaniowych)

Forma prawna

Najczęściej stanowią przepisy wewnętrzne (zarządzenia) lub wytyczne (polecenia służbowe) obowiązujące konkretne podmioty

Osoby i podmioty niepubliczne ?

Nie ma obowiązku stosowania o ile nie dotyczą terenów miejskich.
Stanowią zbiór dobrych praktyk

Przykład Warszawa - Wiem o wycince (WOW) - etapy procedury

Załącznik do zarządzenia nr 1580/2021 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy 6 września 2021 r.

Wniosek o usunięciu drzewa

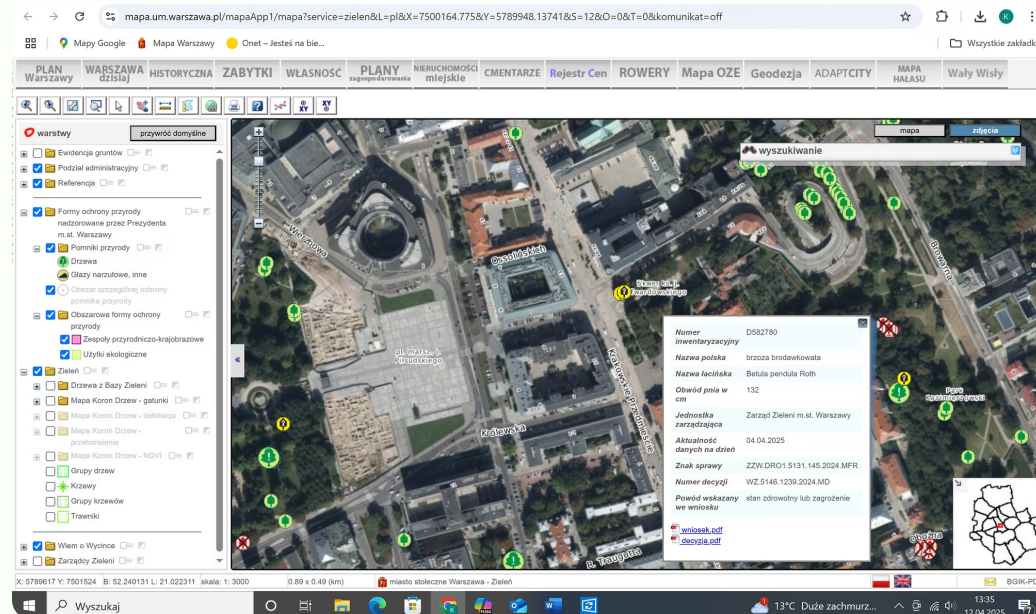
- Publikacja w serwisie WOW
- Oznaczenie drzew w terenie
- Komunikat w internecie
- Spacer dendrologiczny (tylko w przypadkach szczególnych)

Decyzja - zgoda na usunięcie drzew

- Publikacja w serwisie WOW
- Komunikat w internecie

Po usunięciu drzewa

- Publikacja w serwisie WOW
- Komunikat w internecie

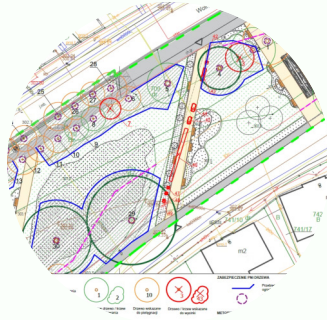
Przykład – Kraków: "Szczegółowe zasady ochrony drzew w inwestycjach na terenie gminy miejskiej Kraków"

Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 591/2024 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 26 lutego 2024 r.

Ochrona drzew na placu budowy

Definicje, SOD, PKD

Operat dendrologiczny

Inwentaryzacja , operat gospodarowania drzewami, projekt ochrony zieleni

Wytyczne dla opracowań branżowych

Nawierzchnie, budowle i mała architektura, instalacje i sieci podziemne

Organizacja placu budowy

Wygrozdenia, ochrona pni i korzeni, drogi technologiczne i ochrona gleby, zasady pielęgnacji na budowie

Nadzór dendrologiczny

obowiązki inspektora nadzoru, kwalifikacje

Przykład – Wrocław stawia na bioróżnorodność

Standardy (zalecenia) opracowane we współpracy miast Krakowa i Wrocławia z udziałem miast partnerskich.

Wprowadzenie

wymagania dotyczące
pracowników, sprzętu, wytyczne
dotyczące wprowadzania na roboty i
kontroli prac

Sadzenie

Krzewów, pnączy, sadzenie roślin
sezonowych, byli i traw

Murawa

Rekultywacja muraw, koszenie,
grabienie, utrzymanie
kompostowników

Pielęgnacja

Rabat i kwietników, krzewów,
młodych drzew, kształtowanie
drzew w skrajni jezdni, poprawa
warunków siedliskowych, ochrona
przed szkodnikami

Utrzymanie

Obiektów małej architektury,
nawierzchni, czystości,
infrastruktury dla zwierząt

Bioróżnorodność

Utrzymanie obiektów wodnych,
zarządzanie strefami
biocenotycznymi, drugie życie
drzewa

Korzyść – bezpieczeństwo

Diagnostyka drzew i dokumentacja prac są ważne. Warszawa ma system zarządzania drzewami na który składają się.

1

Dokumentacja - inwentaryzacje drzew

Inwentaryzacja wszystkich drzew i dokumentowanie ich stanu i prac pielęgnacyjnych na nich wykonanych.

2

Okresowe przeglądy drzew

Okresowe przeglądy zależne od stanu drzew i ich lokalizacji.

Wiedza o stanie drzew - mniejsze ryzyko wypadków.

3

Specjalistyczna diagnostyka

Dendrolodzy miejscy + ekspertyzy zewnętrzne

4

Pielęgnacja, cięcia, usunięcie

Prace pielęgnacyjne i wycinki ograniczone do minimum.

Korzyść – efektywność , oszczędności, edukacja

Lepsze planowanie to mniej kosztów. Standaryzacja procedur zmniejsza błędy.

Większa efektywność działań

Większa udatność nasadzeń
Lepsze planowanie budżetu i prac
Łatwiejsze zamówienia publiczne

Lepsza jakość inwestycji

Mniej błędów projektowych

Spójność działań poszczególnych jednostek miejskich

Poprawa wizerunku

Edukacja

Zestaw dobrych praktyk i nowoczesnych rozwiązań z których mogą korzystać wszyscy

Podsumowanie – Standardy, potrzeba czy zbytek?

**Standardy zieleni to
realne narzędzie ochrony środowiska
miejskiego i zarządzania terenami
zieleni.**

**Wzmacniają
zaufanie społeczne transparentność
działań administracji
wpływają na zwiększenie możliwości
adaptacyjnych miast do zmian
klimatu**

**Nawet jeśli nie są prawem lokalnym
to de facto stają się normą.
Warto je wprowadzać i rozwijać dla
przyrody, ludzi i przyszłych pokoleń**

Dziękuję za uwagę

Krzysztof Górnicki

kg@verda.waw.pl

501 223 960